

Sophie:53

ISSN 1602-9631

Sophie Brahe (1556–1643) var Danmarks første kvindelige astrolog

AV-medier med astrologi

FAGHISTORIE

af Claus Houlberg

Her skal det handle om tiden før den digitale revolution omkring årtusindskiftet. Den tekniske udvikling sker efter da med foruroligende hast, så inden glemslen sænker sig over denne nære fortid, gives her et signalement af den audio-visuelle udvikling i forrige århundrede samt dens kontrast til vore dages virkelighed. Hvad vi i dag måske anser for almindeligt, er reelt kun godt et årti gammelt eller mindre. Den vigtigste periode for astrologien omfatter tre årstal, 1979, 1987 og 1995, der hver var skelsættende i det astrologiske miljø.

Det historiske perspektiv

Normalt, når der tales om formidling af astrologi, tænkes der på tekster. Navnlig i bøger og tidsskrifter. Det har der været tradition for i over 500 år, dvs. siden Gutenberg trykte sin første bibel i 1450 og trykkerierne begyndte at dukke op overalt i Europa. Det førte til biblioteker og til

universiteter og siden til almen skolegang. Forud for det 20. århundrede skete imidlertid to revolutioner, der tilsammen danner basis for formidlingen af astrologi i det 21. århundrede.

DEN FØRSTE revolution handler om at kunne fastholde lyd på et fysisk medium. Det var Edison, der i 1877-78 opfandt fonografen og mikrofonen og dermed diktafonen. Danskeren Valdemar Poulsen demonstrerede magnetisk optagelse af lyd i 1898, mens spolebåndoptageren først kom frem over tredive år senere i 1932. Den var enerådende til lydoptagelse frem til 1979, hvor den billige kassettebåndoptager kom frem. Nu var lydoptagelse blevet allemands eje.

DEN ANDEN revolution handler om at kunne fastholde et fysisk billede af virkeligheden, noget maleriet førhen havde patent på. Fotografi er et græsk ord, der betyder at tegne med lys, og som blev brugt første gang i 1839. Thomas Wedgwood gjorde det omkring år 1800, men franskmanden

s. 6: Digitale tidsskrifter om astrologi

Louis Daguerre skabte i 1838 de første anvendelige fotografier, som efter ham blev kaldt daguerrotypier. George Eastman udviklede i 1884 fotografiet som en gelefilm på papir og i 1901 kom det første populære kamera på gaden. Det var Kodak Brownie. Dermed var scenen sat for næste skridt, som er den serie af fotografier, der fremkalder den optiske illusion, vi kalder film, hvor det første filmkamera blev lavet sidst i 1880'erne og den første (korte) film vist offentligt i 1891. Altså nogenlunde samtidig med fotografiet.

Ved at forene disse to revolutioner, fastholdelse af lyd og bevægelse, kaldet det auditive og det visuelle eller AV, blev tonefilmen skabt i 1927 med Al Jolson i filmen *The Jazz Singer*. Dermed begyndte en ny æra. De første film blev optaget på 35 mm film og med dyre kameraer. Ved fremkomsten af 16 mm kameraet i 1923 ændredes dette billede, så også almindelige mennesker kunne filme. Efter Anden Verdenskrig kom i 1950'erne det populære og mere handy 8mm videoformat. Dermed kom små kameraer, som i 1960'erne fik batteri, så de ikke skulle trækkes op som et ur hele tiden. Samtidig fik de udstyr, så nu kunne de optage lyd sammen med billederne.

Sidst i 1980'erne blev denne proces gjort elektronisk og kort før år 2000 blev videoformatet MiniDV standarden. Dermed tog den digitale billedbehandling fart. Apple præsenterede filmprogrammet iMovie til dette brug i 1999 og i det nye årtusinde kunne alle nu optage og redigere film på en almindelig computer. Astrologen Karl Aage Jensen anskaffede fremsynet sit MiniDV camera i 1999, og siden har det optaget foredragene i Astrologihuset. Disse er siden 2006 blevet udgivet på DVD og indgår nu i Astrologisk Museums AV-samling.

Det digitale 21. århundrede

Den digitale revolution i massemediernes verden kom dog ikke for alvor i gang før fremkomsten af Apples iPod (2001), iPhone (2007), iPad (2010) og alle deres søster-apparater fra andre firmaer. Med iPad'en muliggjordes nu almen tilgængelighed af musik, tale, eAviser, eMagasiner, eBøger, altså elektroniske sidestykker til, hvad der allerede fandtes i fysisk form. Samtidig opstod en række streaming-tjenester af både lyd og video, så man ikke længere behøvede at eje en fysisk skive for at høre musik og tale eller at se en film.

Endda kom fremvæksten af cloud-computing, hvor programmerne ikke ligger på ens eget apparat, men ligger i 'skyen', dvs er online-tjenester eller SaaS, Software as a Service, som det også kaldes. Vi har formentlig blot set toppen af denne revolution i formidlingen af astrologi.

SKIVERNE PÅ 12 CM, kaldet Compact Disc (CD) kom godt nok frem allerede i 1982, så man kunne købe ABBA og anden indspillet musik. Men først i 1990 fik vi CD-optagere på markedet. De var vældigt dyre og blev først almindelige at bruge, da priserne faldt i slutningen af 90'erne. Ved årtusindskiftet noteredes, at CD'erne nu havde overhalet kassettebåndene kommercielt. Imidlertid betød skabelsen af lydformatet MP3 (1995) til musik og tale, at CD'erne begyndte en nedtur kort efter årtusindskiftet. Man kan derfor historisk sige, at CD-skiverne var en overgangsform, der markerede begyndelsen på den digitale formidling i det 21. århundrede.

Video fandtes også som VHS-bånd (Video Home System), som kom på markedet allerede i 1976, men alene til salg af færdigindspillede film. Optagelse af video på VCR (Video Cassette Recorder) var vældig dyrt og krævede videokamera, der var endnu dyrere. Da den digitale video kom frem blev skiven på 12 cm brugt til video, kaldet DVD (Digital Video Disc), og den kom på markedet i 1997.

Minidisc-formatet på 7 cm disketter dukkede op i 1992, men afspillerne var dyre, og de senere

optagere (1997) var heller ikke billige. Bortset fra entusiater, fik mediet ikke stor udbredelse, og det blev stoppet i 2011. Man må derfor tage til efterretning, at selvom de tekniske muligheder var til stede årtier forinden, så blev den folkelige og dermed astrologiske anvendelse af de nye muligheder ikke et stort fænomen i det 20. århundrede.

Tilsyneladende findes ingen danske videooptagelser af foredrag mv. før efter årtusindskiftet. Det var Astrologihuset, der i 2001-02 optog en lille serie foredrag om planeterne med Claus Houlberg. Serien blev først solgt på VHS-kassetter, inden filmene blev lagt over på DVD i 2008. Øvrig nedfældning af den astrologiske viden var derfor hovedsagelig i tidsskrifter og bøger eller på det dengang revolutionerende nye medie, kassetebåndet.

Båndkassetten var en forenkling af spolebåndet, der kom frem i 1935. Båndkassetten blev introduceret i 1965 til brug i diktafoner. Bedre båndkvalitet og Dolby støjreduktion i 1970 ændrede imidlertid situationen for Musikkassetten, som den også kaldtes, så fra midt-70'erne og frem til sidst i 90'erne benyttedes kassetteafspillere alene, selv i biler.

Året 1979 og foreningerne

Det 20. århundredes tekniske udvikling er en historie, som fortæller om baggrunden for den formidling af astrologi, vi er vidne til i dag. Astrologerne har her været rimeligt hurtige til at fange de nye muligheder, som hver har påvirket det astrologiske miljø. Den billige kassette-båndoptager kom først frem i 1979, men fra da af kunne man økonomisk overkommeligt begynde at optage astrologisk materiale. Samme år kom den programmerbare lommeregner frem, så de tids-

krævende interpolationer af planetpositionerne kunne automatiseres. I det astrologiske miljø kom den første astrologiske forening til verden året før, så der var i det astrologiske miljø en eufori og følelse af, at alting udvidede sig og var muligt. Amerikanerne Stephen Arroyo og Liz Greene havde få år før (1975-76) udgivet deres første bøger om den psykologiske astrologi, så det var også en brydningstid rent tydningsmæssigt.

Den første astrologiske forening herhjemme var **SAFA**, Sammenslutningen Af Fag-Astrologer, der blev stiftet den 4. januar 1978 kl. 22:48 i IC Instituttets nye sted på Nr. Farimagsgade 73 i København. Her havde den nye forening lokaler de næste mange år med Birthe Kirk som første formand.

Dernæst stiftedes **Ekliptika**, det astrologiske mødested, der blev stiftet den 6. januar 1981 kl. 22:45 med Jesper Bernth som første formand. Det skete i en kælderlejlighed i Rørholmegade i København, et lokale som musikeren Kim Larsen havde lånt astrologerne til formålet. Første egen lokaler var rundt om husblokken i en nedlagt frisølon i Sølvgade, men et år eller to år senere fandtes et mere blivende sted i Nikon-klubbens lokaler på Jagtvej lige over for Landsarkivet på hjørnet af Rantzowgade. 'Filialen', som arkivet blev kaldt.

Sidst i 80'erne stiftedes desuden foreningen **Orions Flamme** af Paul Mahler Dam og hans familie, og dermed havde det astrologiske miljø fundet sine fysiske rammer den næste halve snes år eller mere. Ved internettets fremkomst i midt-90'erne forsvandt disse foreninger, én for en, og i dag er der blot en enkelt tilbage, Ekliptika. Den har nu slået sig sammen med IC Instituttet i lokalerne på Østerbro i København.

Museets AV-samling

Foredrag begyndte at blive afholdt mere regelmæssigt og samtidig kunne man for første gang begynde at optage disse foredrag på kassettebånd. Astrologisk Museum er i færd med at etablere en AV-samling med alle disse historiske tiltag, og vil meget gerne modtage kopier af alle de første optagelser fra 80'ernes begyndelse.

Den nystiftede AV-samling dokumenterer denne nye tekniske udvikling i formidling af astrologi. Den omfatter alle former for elektroniske medier, både analoge og digitale, og på alle medier. Det, hvad enten det er spolebånd, kassettebånd, videobånd eller skiver af enhver art, og det være sig CD-lyd, CD-ROM, Minidisc eller DVD'er. Museet er desuden ved at sikre sig maskiner, der kan læse disse forsvindende formater, så de i tide kan overføres til nutidige digitale medier.

Året 1987 og Radio Lotus

Radioloven blev ændret sidst i 80'erne for åbne op for dannelsen af lokalradioer, og det lykkedes Mikael Meyer at etablere sin egen alternative radiokanal på 87,6 MHz i Københavnsområdet. Han var på den tid en søgende sjæl, der havde erfaring fra Radio Krishna med at lave udsendelser. Han skabte sin 'cykelradio', som han kaldte den, idet han på sin cykel opsøgte alle, der havde noget at fortælle i den alternative verden på det tidspunkt. Han havde kvalitetskrav til indhold og form, der gjorde, at han i gennemsnit måtte kassere en fjerdedel af, hvad han fik optaget.

Som noget ganske nyt opstod en serie udsendelser om astrologi, der blev sendt i midnatstimerne fra kl 23 til 01 hver mandag. Første astrologiske udsendelse gik i luften den 7. august 1987 kl 23:00 fra hans lejlighed på Amager. Det var først Karl Aage Jensen og Claus Houlberg, der

fortalte, men efter to udsendelser fortsatte de med blot Claus. Det blev til 42 udsendelser, en om hvert grundsymbol, og hver på halvanden time, musik og indledende snak fraregnet.

Disse udsendelser fik en for alle involverede overraskende stor lytterskare, og blev af stor betydning for formidlingen af astrologi på denne tid. De blev rundt omkring fra radioerne optaget i piratkoper på kassettebånd i meget svingende kvalitet. Efter nogle uger var efterspørgslen så stor, så Mikael begyndte selv at sælge kopier i rimelig kvalitet. Alle båndene, piratkopierne og piratkopiernes piratkopier blev viderekopieret, og det er i dag uklart, hvor mange eksemplarer der egentlig kom i omløb af disse udsendelser. Mikael og Claus blev enige om princippet 'copyright vorherre', dvs. at acceptere og frigive denne piratkopiering til højre og venstre. Kopieringen foregik på kassettebånd og lyden blev makant reduceret og støjfyldt for hver 'generation' af disse kopiers kopier, så der var stadig efterspørgsel på kopier tæt på originalerne. Begge producerede derfor kassettebånd, og alle 42 udsendelser kan stadig fås, men her i det nye årtusinde dog i lydrenset CD-kvalitet på USB-stik.

Efter to års arbejde forlod Mikael sin Radio Lotus, og den blev overtaget af en radioredaktion på Nyt Aspekt. Denne station blev i 00'erne nedlagt og kørt videre på en privat station af Hanne Mik, som imidlertid stoppede i 2011 og i 2013 har doneret udsendelserne til Astrologisk Selskab. Selskabet har samme år fået en arbejdsgruppe, der skaber en netradio på basis af dette materiale. Det er i sandhed en forunderlig historie om astrologisk formidling i en ny tidsalder.

Året 1995 og internettet

Den 6. september 1995 blev der åbnet for World Wide Web, så alle i hele verden kunne udveksle alle informationer med alle. Den astrologiske verden fangede denne mulighed i løbet af de næste par år, hvor et nyt begreb optog sindene: Hjemmesider. Astrologiske hjemmesider var det dog småt med herhjemme før årtusindskiftet, men der var en del udenlandske, og foreningslivet gik markant ned efter da. Nu kunne man hjemme i sin lune stue studere astrologi på skærmene uden at skulle ud i vinterkulden til foreningsmøde.

Oven i købet opstod en ny digital mulighed: Astrologiske debatfora. Det første af sin art blev

stiftet af den daværende formand for Ekliptika, Jens Peter Hansen. Han opdagede, at Politiken On Line (POL) havde en række 'konferencer', som de blev kaldt, og anmodede om at der blev dannet en konference om astrologi. Den skulle selvfølgelig placeres under hovedgruppen Videnskab - og det blev den så 12. juni 1997 med navnet 'Ekliptika Online'

Der gik blot et par uger, så var POL i oprør over at paria-faget astrologi overhovedet var der og så endda under videnskab. Jens Peter fik assistance i den følgende debat af Claus Houlberg, der på den tid var formand for Dansk Astrologforening (tidligere SAFA). De to fungerede sammen fra august under overskriften 'Astrologiske Foreninger', men det første navn havde bidt sig fast, så de næste par måneders debat blev uofficielt kaldt *Ekliptika-bølgen*, idet den skyldede hen over flere af POL's konferencer.

Denne vældige debatbølge var moderen til alle senere skeptikerdebatter, som astrologer har været involveret i. Det blev hurtigt klart, at astrologerne var alt for dårligt klædt på til at møde og svare på omverdenens spørgsmål. Der manglede simpelthen viden og ikke mindst dokumentation. Dels om den moderne astrologi, dels om den kritik, som astrologiens modstandere havde. Noget var berettiget, noget var blot nysgerrigt og noget var direkte ondskabsfuldt og krigerisk.

Efterhånden som internet-teknikken udviklede sig kom POL over på en hjemmeside og en lille 'æra' var slut i den astrologiske debat herhjemme. Den ville nu antage et mere og mere velinformeret og professionelt ansigt. Astrologen Christian Borup stiftede sit eget debatforum 'Astrology Forum', den 27. november 1999 kl. 16:17 i København, hvor debatterne fortsatte i det nye årtusinde også med de såkaldte 'skeptikere'. På den tid stiftede Astrologforeningen også et debatforum i årene 2000-05, kaldet 'Den Røde Tråd', som efter sin nedlæggelse blev doneret til Astrologisk Museum og nu kan beses i sin helhed på www.asmu.dk/daf/ hvor man kan danne sig et indtryk af debatternes emnekreds og kvalitet på

den tid.

Der opstod imidlertid en tredje formidlingsform ud over hjemmesider og debatfora, og det var mailinglisterne. Her blev det navnlig, mailinglisten Zenith, der blev brugt, stiftet af 'listemor' Tina Holm 12. april 1998 kl. 23:45 i Tirstrup. Den var en tid var et af de foretrukne steder for udveksling af astrologiske synspunkter og erfaringer herhjemme.

Elektronisk publikation

Med afsæt i erfaringerne i Ekliptika-bølgen og de følgende debatter, besluttede Agnete Stovgaard i 1978 at stifte et forskningsudvalg under Dansk Astrologforening. Deltagere var desuden Stig Nordfjeld og Claus Houlberg. Formålet var at indsamle alle former for dokumentation om astrologi, herunder især den akademisk publicerede. Der blev oprettet et særligt afsnit for resultaterne på Astrologforeningens hjemmeside, men opgaverne med at dokumentere viste sig for uoverkommelige, og udvalgets arbejde ebbede ud efter et års tid.

Imidlertid blev forskningsudvalgets arbejde et vigtigt afsæt for stiftelsen af Astrologisk Museum i 1999. Denne skete på initiativ af Karl Aage Jensen og Claus Houlberg med Gilbert Tjørnum som formand. Det nedlagte forskningsudvalgs materiale blev doneret til museet, ligesom det meste af Karl Aages bogsamling og andet materiale blev det. Formålet var fra stiftelsen at give *offentligheden* et dokumenteret kendskab til astrologien som fag og som historisk fænomen. Museet har altså fra starten været et *public service* organ og ikke primært målrettet mod astrologernes brug.

Som følge heraf har alt museets materiale ligget frit tilgængeligt på museets hjemmeside www.asmu.dk. Som forstærkning heraf har museet i det nye årtusinde, siden 2003, publiceret dokumentation og forskning i tidsskriftet CORNELIUS, samt løbende info om museets arbejde i SOPHIE, begge som gratis tidsskrifter i digitalt format. Se artiklen andetsteds i dette nummer om de digitale astrologiblades historie. 🍏

Digitale tidsskrifter *om astrologi*

SAMTIDSHISTORIE

af Claus Houlberg

Det 21. århundrede er præget af en stigende brug af digitale medier. De er hurtige at distribuere, og billigere at fremstille end de trykte medier. Efterhånden som de elektroniske apparater til at læse disse medier bliver almindelige, vokser mediernes udbredelse. Denne udvikling gælder også for astrologien herhjemme. Internettet er blevet den naturlige distributionskanal for næsten al kommunikation, så derfor sidder du nu med et digitalt tidsskrift om astrologiens historie, kaldet SOPHIE. Det eksisterer kun i cyberspace som en masse etabler og nuller, der på magisk vis samler sig til ord og billeder på din skærm. Tidsskriftet udgives og forhandles alene over internettet via email, en hjemmeside eller en netbutik. Hvis ikke det bliver printet ud, så har det altså ingen fysisk og håndgribelig eksistens. Selve internettet eller World

Wide Web (www) tog sin begyndelse den 6. september 1995 og havde den næsten øjeblikkelige effekt, at det lukkede luften ud af det astrologiske miljø herhjemme. Foreninger lukkede på stribe sammen med de astrologiske blade. Der var til da den første halv snes tidsskrifter og et tilsvarende antal skoler og lokalforeninger rundt om i landet.

Hvad nogle beskriver som Den Astrologiske Guldalder døde her ved internettets fremkomst, kan man sige. Erstatningen herfor blev et væld af hjemmesider, debatfora, mailinglister og nu også digitale tidsskrifter om astrologi. Altså en langt mere udbredt og favnende distribution af astrologi til alle hjørner af landet, end foreningerne og deres medlemsblade havde kunnet mønstre. Artiklen gennemgår de astrologiske 'digiziner', som de også kaldes, udgivet herhjemme. Historien begynder i begyndelsen af det 21. århundrede.

MÅNEDSBREVET
Astrologi
 Udgivet af Dansk Astrologforening • Nr. 1 • Oktober 2002 • 5 sider
 Tillæg til medlemsbladet ASTROLOGEN

Æresmedlem som 60-årig ?

Astrologen Karen Boesen fortæller på *Dens Røde Tråd* – Astrologforeningens kendte debatforum på nettet – at *International Society of Business Astrologers (ISBA)* har en pensionspris, der er lig nul. Hvilket vil sige, at pensionister – allerede fra det fyldte 60 år – automatisk bliver æresmedlemmer.

Fremragende ide, Karen, og det må der stilles forslag om til næste CF, marts 2003 (hvor Uranus jo går ind i Fiskene). Ligeledes er det en smuk tanke alene at opføre æresmedlemmer og ikke med pensionister. Dermed ville Astrologforeningen få ændret lidt på sine medlems- og kontingentkategorier.

Sådan ville det være en god ide at lade pensionist-rabatten komme alle de astrologistuderende til gode, så foreningen skabte en ny medlemskategori herfor.

Og mens vi har proppen af, så foretrækker jeg udtrykket 'interessemedlem' frem for den nugældende betegnelse

'associeret medlem'. Denne stammer fra SAFA-tiden, hvor 'A-medlemmer' alene betalte kontingent, men absolut INGEN indfyldelse havde ved generalforsamling – de var kun med som en art fanklub. Endelig er det da vist også på tide, at foreningen får et rent abonnent-medlemskab for de, der blot vil have vort medlemsblad. Prisen herfor skal blot dække produktion og forsendelse og kunne f.eks. koste 150 kr. om året.

Vi ville på denne måde få følgende medlemskaber og priser:

- * faglignende medlem (MDA) - 650 kr./år
- * interessemedlem ('associeret') - 350 kr./år
- * studiemedlem (nuværende pensionspris) - 200 kr./år
- * æresmedlem (nyt: alle over 60 år) - 0 kr./år
- * bladabonnent (ny kategori) - 150 kr./år

Det ville være en lærerig opdatering af vore medlemskaber - men det kræver en CF-beslutning at gennemføre, så det kan tidligt blive fra marts 2003.

Claus Houllberg

Nyhedsbrevet Sophie
 Udgivet af Astrologisk Museum/Nummer 1. 15.03.2003 side 14

Kom og besøg os i de nye lokaler

Din 17.03.2003 fyldte Astrologhuset ind i nye lokaler på Nørrebro, og da Astrologisk Museum har 50 År i anledning af fyldte 50 år.

At Gilbert Tjørnum og Benja Frederiksen

Nyt Aar
 Astrologisk Museum få nye lokale sammen den 17. okt. 2002 da vi sammen med Astrologhuset flyttede til Nørrebro. Museet er lukket på genåbning, men genåbner senere på året.

Indt videre kan formanden Gilbert Tjørnum og bestyrelsesmedlem Benja Frederiksen træffes på Åringsgårdsvej i København med henblik på forespørgsler m.m.

Åringsgårdsvej er stadig den første torsdag i hver måned fra kl. 10:00 til 18:00

Arbejdet i kulisserne
 Selve som de fleste sammen ændres ikke er på plads, arbejder vi aktivt bag kulisserne.

Dels med at kunne udvælge vores nuværende viden om Tycho Brahe med en masse nye spændende oplysninger og materialer, som vil kunne berøre i Åringsgårdsvej og dels med

at indfortet viden om aktuelle emner, således at vi kan berøre spørgsmål.

Nyhedsbrevet
 Det har længe været et ønske at kunne udvælge et nyhedsbrev, dels for at kunne være aktuelle og dels for at kunne bringe forskellige artikler og anden information omkring aktiviteterne i museet.

Havnet 'Sophie' udvalgte først og fremmest til Tycho Brahes kloge illuster, Vardens første kvindelige astrolog. Og så betyder navnet museum – hvilket henviser til Astrologisk Museum

som videncenter.

Nyhedsbrevet vil udvælge når vi igen har nye interessante oplysninger, dog mindst hvert kvartal.

Sophie Brahe 1586-1642

Månedsbrevet Astrologi

Allerede i år 2002 ser vi det første astrologiske blad, der benytter den nye teknologi. Det er et digitalt tillæg til det trykte medlemsblad 'Astrologen', udgivet af Dansk Astrologforening med Jesper Bernth som redaktør. Tillægget hed 'Månedsbrevet Astrologi' og var pioneren for en ny måde at tænke medlemsblade og udgivelse på.

Dels udkom det fast en gang om måneden, som navnet fortæller, hvor det trykte blad kom hveranden måned. Dels var det af varierende sidetal, da det ikke skulle passe med bogtryk standarder. Desuden var det i A4-format og ikke A5, som var normen. Dertil brugte det ganske frit farver, for de koster ikke ekstra i den digitale verden. Endelig blev det udgivet via hjemmeside og var aldeles gratis for alle, også ikke-medlemmer af foreningen, idet omkostningerne var lig nul. Tillægget døde kort tid efter i 2003, da Astrologforeningen kom i dyb krise og blev nedlagt et par år efter, men isen var brudt til den nye teknologi.

Informationsbladet Sophie

Da Månedsbrevet Astrologi blev nedlagt, blev bolden taget op af Astrologisk Museum, der i 2003 skabte 'Nyhedsbrevet Sophie', opkaldt efter Tycho Brahes kloge lillesøster, der var Nordens

første kvindelige astrolog. Redaktør var Benja Frederiksen, og Museets bestyrelse udgjorde redaktionen. Nyhedsbrevet har siden udviklet sig til et tidsskrift med fokus på dansk astrologis historie. Det udkommer fortsat, og har et par specielle ting ved sig. Dels udkommer det med ujævne mellemrum, afhængigt af, om der er materiale nok. Dels er numrene fortløbende nummereret, uden skelen til årgange. Sidetallet er stærkt varierende, og vi ser fri brug af både farver og fotos, ganske som pionerbladet 'Astrologi'. Her i 2013 er Sophie desuden blevet medlemsblad for Astrologisk Museums forening.

Tidsskriftet Cornelius

Samme år (2003) som Museet udgav Sophie, søsatte det også et af de mest ambitiøse bladprojekter i moderne dansk astrologi. Det var et højniveau tidsskrift for dokumentation og forskning, som afsøgte og diskuterede selve det videnskabelige grundlag for astrologien – og dermed også mulighederne for at drive forskning på fagets egne præmisser.

Cornelius udkom kvartalsvis 2003-04 og efter fire års pause udkom det igen hvert kvartal 2009-10, hvorefter det stoppede. Tidsskriftet havde et varierende sidetal, der gennemgående var det tredobbelte af de to første blades. Særkendet var

CORNELIUS

Tidsskrift for
astrologisk dokumentation og forskning

Redaktion:
Astrologisk Museums dokumentationsafdeling og
Dansk Astrologiforenings forskningsudvalg
ISSN: 1602-9188
Email: cornelius@astrologimuseum.dk

Derfor Cornelius

Hans navn var Heinrich Cornelius Agrippa von Nettesheim, og han udgav i 1531, 13 år før sin død, sit hyppigt citerede og anerkendte værk *De Occulta Philosophia*. Værket har lige siden præget forestillingerne om det okkulte livs, den sjulte eller den hemmelige viden og i kældret de hemmelige videnskaber. Det står i den forstand som en milepæl i europæisk åndshistorie.

Særligt er værket det seneste, der forsøger at bygge bro mellem samtidens videnskab og disse hemmelige videnskaber, herunder astrologien. Netop denne sidste bestræbelse er årsagen til navnet på dette tidsskrift for astrologisk dokumentation og forskning.

Her om 500 år senere søger vi at gå i hans fodspor og bygge bro mellem vor samtid videnskab og den hemmelige videnskab, astrologien. Dette 'agrippinske projekt' vil føre os vidt omkring for at dokumentere og klarlægge det astrologiske tag, dets filosofiske baggrund samt dets

betydning både i kulturhistorien og som samfundsfænomen i vore dage. I et senere nummer vil vi se nærmere på selve Agrippa, hans værk og hans samtid.

Velkommen i Cornelius Agrippas fordomsfrie og vidt favnende ånd. Vi inviterer vore læsere til at tage med på en rejse i grænselandet mellem rationel tænkning, intuitiv viden og praktiske undersøgelser.

--red

2 Astrologisk metodologi ... 8 Kulturel astronomi og astrologi ... 9 Udgangspunkter for astrologisk forskning ... 13 Årsten 1514 - og 1614-den

CORNELIUS • 1. ÅRG. NR. 1 • MARTS 2013 1 / 22

INFORMATION QUARTERLY FROM THE MUSEUM OF ASTROLOGY

Vol. 1 No. 1
Ditlev Reventlow : 1
The 16th century : 3
The ADC-system : 6
Why Tycho T : 12

Ditlev Reventlow

the first danish astrologer

DANISH RENAISSANCE PART I
by Claus Houllberg

All but half a millennium ago, the first Danish astrologer was born at Ziesendorf Castle in the county of Mecklenburg. A direct descendant of the renowned Hering Reventlow, who brought the family from the Dithmarschen to Holsten in dramatic circumstances in the 16th century, he was named Ditlev Reventlow and would be celebrated by his contemporaries for his many and precise predictions.

THE FAMILY
Ditlev was raised at Ziesendorf Castle south of Rostock, which had been taken over by the elder Mecklenburgian line of the family. His father was Henning Reventlow (1494-1550), who was married to Dorothea von Lehnin (1500-68). According to some sources, the couple had seven chil-

dren while others mention only Ditlev and his brother Lorenz (d. 1596), who married and continued the family.

Scarcely are curiously silent about Ditlev himself. Very little biographical material exists about him. He was born around 1515-20, judging from his parents' ages, but the exact date is unknown. We do know that he was killed in the Schmalkaldian War at Drakenburg in the county of Hoya during 1547 and that he died unmarried and without offspring, but very little else. Apparently something of a black sheep, he is not even mentioned in some genealogical tables, perhaps because he did not continue the family, perhaps because he went his own way. Unlike the rest of the Reventlows, he was a scholar - neither a landowner nor a soldier. Which makes his decision to go to war all the more curious.

If any of our readers can supply more information about this first astrologer

• TYCHO • VOLUME 1 • FEBRUARY 2007 • NUMBER 1 • PAGE 1 [1] •

en række relativt nørdede indlæg med undertiden ganske høje lixtal, sigtende mod en akademisk forståelse af faget. Som et særkende var layoutet konsekvent i sort/hvid.

Tycho Quarterly

Animeret af successen med Sophie og Cornelius kastede Museet sig i 2007 ud i at skabe det første internationale tidsskrift, der alene beskæftigede sig med dansk astrologi eller lidt bredere: Nordisk astrologi. Materialet var især oversættelser af artikler fra Sophie og Cornelius. Sproget var engelsk, og der blev hurtigt koblet en professionel translator på, men det arbejdsmæssige oversteget Museets kræfter, så projektet døde samme år efter blot to numre. Men ny jord var brudt her.

Radix

Året efter (2008) opstod et lille digitalt tidsskrift i kølvandet på Astrologimagasinet Horoskopet, som bliver udgivet af Astrologihuset med Karl Aage Jensen som redaktør. Det udkom månedligt og indeholdt overskydende materiale, der ikke havde fundet plads i magasinet, men som stadig var værd at trykke. Dette artikeloverskud var imidlertid hurtigt brugt op, så det lille blad døde samme år efter blot tre numre.

eMagasinet Horoskopet

Erfaringerne med Radix gav redaktionen af Astrologimagasinet Horoskopet mod på at skabe sin elektroniske udgave, det såkaldte eMagasin. Årgang 2010 blev den første med elektronisk udgivelse sideløbende med det trykte kvartalsmagasin. April samme år kom Apple iPad frem og satte skub i alle former for eMagasiner og eBøger.

Indhold og grafisk udformning af eMagasinet er identisk med den trykte udgave. Eneste forskel er, at eMagasinet alene findes i cyberspace og kun forhandles via Astrologihusets netbutik, *Astroshop.dk*. Udgivelsen har indlysende økonomiske fordele, idet den bekostelige trykning og distribution kan spares bort, mens hele det redaktionelle arbejde og grafiske layout er præcis det samme, så denne udvikling synes at være fremtiden. Flere og flere mennesker herhjemme ejer en bærbar computer eller en tablet-computer, således at eMagasinet kan læses på farten og hvor som helst. Endda kan eMagasinet læses på en smartphone (iPhone eller anden), og man har ikke længere trykte blade at opbevare.

Astrologikon

Astrologisk Selskab valgte i 2012 at udgive et medlemsblad, som fik navnet Astrologikon, der er

græsk og betyder 'alt om astrologi'. Bladet bygger på erfaringerne fra sine seks forgængere og er på vej til at finde sin egen stil. Tanken er at det udgives hver anden måned med i alt 6 numre om året, plus enkelte særnumre, hvis der er behov.

Ud over de indlysende økonomiske og tekniske fordele ved digital udgivelse, så har dette seneste skud på stammen et par særlige træk, som fortjener at blive nævnt. Dels indholdets tilblivelsesproces, dels karakteren af dette indhold.

TILBLIVELSEN af indholdet handler om et samspil med Web2, også kaldet *de sociale medier*. Redaktionen og dermed Astrologisk Selskab har en side på Facebook, der bliver brugt til debat af astrologiske emner. Denne erstatter tidligere tiders lukkede debatfora om faget og her skabes en del af Astrologikons indhold. Det sker i dialog med andre interesserede, idet emner, data, horoskoper, billeder og andet bliver diskuteret og senere samlet til artikler i tidsskriftet. En langt mere åben og levende form for dialog og stofskabelse end førhen mulig.

KARAKTEREN af indholdet er affødt af informationssamfundets svøbe, som er overføring med informationer. Vores overblik drukner i alle mulige oplysninger om alt muligt, hvorfor der bliver skabt behov for sammenfatninger. Astrolo-

gikon ser det i forlængelse heraf som sin opgave at skabe overblik og sammenhæng i astrologiens nye tendenser.

Digital formidling

Det er værd nøjere at se på betydningen af den digitale formidling af astrologi. Den er et barn af det 21. århundrede. Internettet (www) blev stiftet for blot 17 år siden i 1995, og dermed åbnedes portene for vores dages hundredevis, måske tusindvis af hjemmesider om astrologi, både herhjemme og det øvrige Norden – og langt flere, hvis vi inddrager resten af verden.

Som allerede nævnt dykkede stort set al foreningsaktivitet ved denne begivenhed, og dermed bliver udgivelsen af astrologiske medlemsblade og andre astrologiblade som konsekvens elektroniske. Med internettet behøvede ingen at bevæge sig ud i efterårets blæst og kulde for at komme til astrologisk foredrag. Man kunne blot blive hjemme i varmen og gå på nettet. Ej heller behøvede man længere at købe abonnement på de astrologiske blade, for man kunne læse sig til en tilsyneladende uendelig strøm af gratis astrologisk information på internettet. Dertil kom helt nye muligheder for udveksling af synspunkter og erfaringer om astrologi.

DEBATFORA om astrologi var den første organiserede formidling, der opstod herhjemme. Det begyndte med, at der blev åbnet en 'konference' på Politiken On Line (POL) i 1997, iværksat af den daværende formand for Foreningen Ekliptika, Jens Peder Hansen. De følgende år kom private hjemmesider med debatfora, men deres tid var i realiteten omme i 2004, da Facebook åbnede, og siden kom alle de øvrige sociale medier til.

Derfor behøver man ikke længere at registrere sig som medlem af en lukket astrologisk debatklub, men kan som almindeligt bruger af Facebook kigge med på sidelinien eller blande sig i debatten som alle andre. Et langt større forum er blevet resultatet med en betydeligt bredere formidling af astrologien til alle interesserede.

Sorteret information

Internettet (Web1) og de sociale medier (Web2), har til gengæld haft den slagside, at de har formeligt druknet os i astrologisk information af meget vekslende kvalitet og standard. Vi er i realiteten ved at blive stopfodret og kvalt med information og emner, 'man' bør følge med i.

Det næste naturlige skridt ud af denne misère bliver en intelligent sortering af denne information. Hvilket konkret betyder, at der er nogen, der tager på sig at sortere skidt fra kanel. Her får

fagbladene og måske især de digitale magasiner en renæssance, fordi de hurtigt og let tilgængeligt formidler et overblik med den faglige kvalitets-sortering, som det digitale informationshav har berøvet os mulighed for selv at foretage.

SPECIALVIDEN er på denne måde igen ved at komme i kurs som en nødvendighed. En udvikling, vi ser både herhjemme og i udlandet. Selv de trykte nyhedsmedier, aviserne, er ved at indstille sig på denne nye opgave. De har opdaget, at mange mennesker er villige til at betale penge for at få sammendrag og analyser, der kan give os overblikket tilbage. Dermed opstår nye magasiner med dette formål for øje, hvilket er så krævende en opgave, at der må specialister ind over. Almindelige mennesker har simpelthen hverken tid eller kræfter til at skabe overblikket.

FAGTIDSSKRIFTER må ses i dette lys. Deres formål er at tage pulsen på et levende og som regel også voksende fagområde. Denne udvikling spores også inden for astrologien nu. Dels ses en vækst i antal udøvende med alle deres forskellige erfaringer og vinkler. Dels synes fagets emnekreds i sig selv at vokse med specialer, der hver bidrager med nye og dyberegående indsigter. Alt dette må diskuteres, destilleres og publiceres for at blive gjort brugbart for fagets udøvere og måske navnlig for de faglige uddannelser. 🍏

Artiklen er en bearbejdet udgave af en artikel af samme forfatter, bragt i Astrologikon nr. 5, 2012

Nyhedsbrevet Sophie udgives løbende og efter behov af Astrologisk Museum. Tidligere numre kan findes på museets hjemmeside www.asmu.dk/pub Museets bestyrelse udgør redaktionen, og ansv. red er Formanden Artikler udtrykker forfatterens synspunkter og ikke nødvendigvis museets.

